

Dette udvidet resumé er udgivet i det elektroniske tidsskrift

Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet
(Proceedings from the Annual Transport Conference at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

<https://journals.aau.dk/index.php/td>

Bedre data om flere ulykker – Et kommuneperspektiv.

Søren Troels Berg, f05r@kk.dk

København kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen

Abstrakt

Gennem mange år har der blandt trafiksikkerhedsfolk i Danmark, været et stort ønske om at få mere viden om de ulykker politiet ikke får kendskab til. Gennem de sidste år er der opstartet projekter om selvrapportering bl.a. på baggrund af forsikringsdata eller registrering af tilskadekomne på Akutmodtagelser.

Københavns Kommune har i løbet af de sidste år haft adgang til data fra flere datakilder, herunder data fra Vejman, Region Hovedstaden og Forsikringsskader.

De forskellige datakilder har fordele og ulemper, og der stilles ofte spørgsmål til hvordan man skal forholde sig til andre datakilder end Vejman – og særligt hvorvidt man kan have tillid til selvrapportering af ulykker.

Københavns Kommune vil med dette indlæg ud fra et kommuneperspektiv, præsentere styrker og svagheder i de forskellige datakilder – og vurdere hvordan de forskellige datakilder evt. kan benyttes i forskellige dele af det forebyggende trafiksikkerhedsarbejde.

Baggrund

...En del personskadeuheld især med lette trafikanter og ganske særligt enueheld for disse, kommer imidlertid ikke til politiets kendskab, og bliver derfor ikke rapporteret af politiet.

Derimod kendes de i princippet af de læger som behandler personskaderne fra disse uheld. Det kan derfor mange steder være hensigtsmæssigt at supplere det politirapporterede uheldsmateriale med uheldsregistreringer fra skadestuerne, for at få et mere dækkende billede af uheldsmønstret...

Denne tekst er mere end 35 år gammel, og er fra Færdselssikkerhedens Betænkning fra 1988: "Færdselssikkerhedspolitisk Handlingsplan".

I de 35 år der er gået, har der i flere omgange været taget tilløb til samarbejde mellem interessenter i Sundhedsvæsenet og vejmyndigheder m.m. Mange initiativer er taget på kommunalt eller regionale niveau,

men det er aldrig for alvor lykket at få igangsat en national indsamling af data, som har kunnet blive stillet til rådighed for kommunerne på en let og overskuelig måde.

Fra starten af 1970'erne og frem til omkring 2010 var trafikikkerhedshistorien i Danmark en positiv historie. Til trods for stadigt flere biler på vejene, lykkedes det "år for år" at reducere antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken.

Siden 2010 er udviklingen mere eller mindre stagneret. Særligt for lette trafikanter ser det ud til at vi ikke har knækket koden, for at få antallet af tilskadekomne til at falde.

For at knække koden, er der grund til at få mere viden om de ulykker der sker, så vidensgrundlaget for at igangsætte forebyggende indsatser forbedres. Det vil kunne gavne såvel det stedbundne trafikikkerhedsarbejde som adfærdspåvirkning gennem kampagner, kontrol og undervisning.

Adgang til flere datakilder

Igennem de sidste år har Københavns kommune forsøgt at indarbejde forskellige datakilder i deres trafikikkerhedsarbejde.

Vejman

Vejdirektoratets nationale Ulykkesdatabase, der samler data fra Politiets ulykkesregistreringer.

Ambulancedata

Region Hovedstadens registrering af ambulancekørsler til trafikulykker i Københavns Kommune

Data fra Landspatientregistret

Særudtræk fra Danmarks Statistik, over københavnerne der er behandlet på akutmodtagelser.

Region Hovedstaden – selvrapportering

Selvrapportering fra borgere der på Region Hovedstadens akutmodtagelser og 1813 er registreret med trafikulykke som skadesårsag.

Aalborg Universitet – Forsikringsdata – Selvrapportering.

Selvrapportering fra forsikringskunder efter personskade- eller materielskadeulykker.

Diskussion

Kvantitativ eller kvalitativ viden om trafikulykker

De forskellige tilgængelige datakilder har forskellige formål, og kan med deres repræsentativitet, kvantitet og kvalitet bidrage til forskellige dele af det forebyggende trafikikkerhedsarbejde.

Præsentationen vil meget praksisnært pege på eksempler på hvordan de forskellige data er blevet brugt, eller vil kunne bruges i forebyggende trafikikkerhedsarbejde i Københavns Kommune – og i hele landet.

Der vil særligt blive fokuseret på hvordan selvrapportering kan bruges, og i hvor høj grad vi bør have tillid til selvrapportering af ulykker – og hvilke faldgruber der kan være.

Kommunalt fokus på bedre data om flere ulykker

Særligt på det kommunale vejnet er der mange fodgængere og cyklister der kommer til skade. Det er veldokumenteret gennem mange år, at eksisterende data fra Politiets registreringer har en blind vinkel i forhold til de lette trafikanter – ofte fordi politiet ikke bliver tilkaldt.

Den primære årsag hertil er, at ulykker mellem lette trafikanter ofte virker mindre alvorlige end når to biler er kørt sammen midt i et kryds, og måske spærrer vejen, eller at mange cyklister kommer til skade i eneulykker.

National? handling!

Situationen i dag er, at 98 kommuner, 12 politikredse, 5 regioner samt universiteter og interesseorganisationer hver for sig forsøger at finde måder at indhente supplerende data om trafikulykker.

Den dybe tallerken blive således opfundet gang på gang, hvilket er spild af tid og penge.

Der er behov for at der etableres en landsdækkende registrering, så der på tværs af landet er én indgang til ulykkesdata. Regionerne kan i den sammenhæng spille en meget spændende og samlende rolle for hele området.